

Sayı : 2023/ 07
Konu : Vergi Düzenlemeleri Hk.

11./01/2023

ODALARA 01 NOLU GENELGE

Bilindiği üzere, Vergi Usul Kanunu ile diğer vergi kanunlarında yer alan maktu tutarlardaki vergi ve harçlar ile vergi cezaları, her yıl, bir önceki yıla ait yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle yeniden belirlenmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2023 yılına ait yeniden değerlendirme oranını %122,93 olarak açıklamıştır. Yeniden değerlendirme oranına göre belirlenen ve 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olan bazı vergi ve harç tutarları aşağıdaki gibidir.

Fatura Kesme ve Amortisman Sınırı Arttı

2022 yılında 2.000 TL olarak uygulanan fatura kesme zorunluluğuna ilişkin tutar 2023 yılı için 4.400 TL'ye yükselmiştir. Mal ve hizmet satışları tutarının 4.400 TL'yi geçmesi halinde perakende satış fişi veya yazarkasa fişi yerine fatura kesilmesi zorunludur. Ayrıca, tutarı ne olursa olsun, müşterinin talep etmesi halinde her türlü mal ve hizmet satışlarında fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Amortisman sınırı da 2023 yılında 4.400 TL olarak belirlenmiştir. Gerçek usulde vergiye tabi esnaf ve sanatkârlarımız, 2023 yılında 4.400 TL'nin (KDV hariç) altındaki demirbaş, makine ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetleri doğrudan gider yazabileceklerdir.

Bilanço Usulüne Göre Defter Tutma Hadleri Artırıldı

Bilanço usulüne göre defter tutma hadleri yeniden değerlendirme oranında artırıldı. Yeniden belirlenen hadler aşağıdaki gibidir.

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 890.000 veya satışları tutarı 1.270.000.000 lirayı aşanlar;
 2. Yukarıda yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 440.000 lirayı aşanlar;
 3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı 890.000 lirayı aşanlar
- Bilanço usulüne göre defter tutanlardan; bir hesap döneminin iş hacmi yukarıda yazılı hadlerden %20'yi aşan oranda düşük olursa veya arka arkaya 3 dönemin iş hacmi yukarıda yazılı hadlere göre %20'ye kadar düşüklük gösterirse işletme hesabı esasına geçebilirler.
- İşletme hesabı esasına göre defter tutanlardan bir hesap döneminin iş hacmi yukarıda yazılı hadlerden %20'yi aşan oranda fazla olursa veya arka arkaya 2 dönemin iş hacmi yukarıda yazılı hadlere göre %20'ye kadar fazlalık gösterirse bilanço esasına geçerler.

BASİT USULE TABİ OLMANIN PARASAL ŞARTLARI YENİDEN BELİRLENDİ.

Kira Sınırı Büyükşehirlerde Yıllık 35.000 TL Olarak Uygulanacak

Basit usulde vergiye tabi esnaf ve sanatkârların, kiralamış oldukları işyerlerinin yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediye sınırları içinde 35.000 TL'yi, diğer yerlerde 22.000 TL'yi geçmemesi gerekmektedir. Kira tutarları bu hadleri aşan esnaf ve sanatkârlar, (diğer şartları sağlasalar bile) gerçek usulde vergiye tabi olacaklardır.

İşyeri mülkiyetinin esnaf ve sanatkârların kendilerine ait olması, kira bedeli ile ilgili sınırlamanın geçersiz olmasını sağlamamaktadır. Böyle durumlarda işyerinin emsal kira bedeline bakılmakta olup emsal kira bedeli (işyerinin belediyede kayıtlı vergi değerinin yüzde 5'i) yukarıdaki sınırların üzerinde olan esnaf ve sanatkârların da gerçek usulde vergiye tabi olmaları gerekmektedir.

Yıllık Alış ve Satış ile Hasılat Tutarları da Yeniden Belirlendi

Basit usule tabi olunabilmesi için;

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının 440.000 lirayı veya yıllık satışları tutarının 700.000 lirayı aşmaması,
2. 1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatının 220.000 lirayı aşmaması,
3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının 440.000 lirayı aşmaması gerekmektedir.

Çay, Şeker, İçki, Sigara ve Akaryakıt Satanların Alış ve Satış Tutarları da Arttırıldı

Milli Piyango, akaryakıt, çay, şeker, içki, sigara ve bunlar gibi kar oranları emsallerine göre düşük olarak tespit edilen ürünlerin ticaretini yapan esnaf ve sanatkârların basit usule tabi olma şartlarını Maliye Bakanlığı ayrıca belirliyor. Münhasıran yalnızca bu ürünlerin ticaretini yapan esnaf ve sanatkârların 2023 yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için; alış, satış veya hasılatlarının aşağıda belirtilen hadlere göre hesaplanan tutarları aşmaması gerekmektedir. Aşağıdaki tabloda yer alan tutarlar üzerinden belirlenecek olan hadler, 136 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan hesaplamalar doğrultusunda tespit edilecektir.

Ürünün Cinsi	Büyükşehir Belediye Sınırları DışındaKalan Yerlerde		Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alış	Yıllık Satış	Yıllık Alış	Yıllık Satış
Değerli Kağıt	750.000	840.000	900.000	1.090.000
Şeker – Çay	550.000	750.000	700.000	890.000
Milli Piyango Bileti Hemen Kazan, Süper Toto vb.	550.000	750.000	700.000	890.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) - İspirto-Sigara-Tütün	550.000	750.000	700.000	890.000
Akaryakıt (LPG hariç)	840.000	890.000	1.090.000	1.270.000

Gün Sonunda Toplu Belge Düzenleme Uygulaması Devam Ediyor

Basit usule tabi esnaf ve sanatkârların, belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlemelerine ilişkin uygulama 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatıldı. Buna göre basit usule tabi esnaf ve sanatkârlar 2023 yılında da toplu belge düzenleyebilecekler.

Ücret Gelirlerinin 2023 Yılı Gelir Vergisi Tarifesi

70.000 TL'ye kadar	yüzde 15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	yüzde 20
550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası	yüzde 27
1.900.000 TL'den fazlasının 550.000 TL'si için 134.500 TL, fazlası	yüzde 35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL, fazlası	yüzde 40 oranında vergilendirilecektir.

Ücret Dışındaki Gelirlerin 2023 Yılı Gelir Vergisi Tarifesi

70.000 TL'ye kadar	yüzde 15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	yüzde 20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL,, fazlası	yüzde 27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, fazlası	yüzde 35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, fazlası	yüzde 40 oranında vergilendirilecektir.

Kira Gelirinde İstisna Sınırı 21.000 TL Oldu

Konut kira geliri elde edenler için getirilmiş bulunan ve 2022 yılında 9.500 TL olarak uygulanan istisna tutarı 2023 yılında 11.500 TL artırılarak 21.000 TL'ye çıkarılmıştır. Bu istisnadan ticari, zirai ve mesleki kazançlarından dolayı yıllık beyanname verenler yararlanamamaktadırlar. Basit usulde vergiye tabi esnaf ve sanatkârlarımızın beyanname verme yükümlülükleri kaldırıldığından söz konusu istisnadan basit usuldeki esnafımız yararlanabilecektir.

Çalışanlara İşyerinde Verilen Yemeğin Vergi Dışında Bırakılan Tutarı 110TL Oldu

İşverenlerce, işyeri veya işyerinin müstemilatı dışında kalan yerlerde çalışanlara yemek verilmesi suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin olup 2022 yılında 34 TL olan istisna tutarı günlük 2023 yılında 110 TL olarak yeniden tespit edilmiştir. Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle, işverenler tarafından çalışanlara işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda, yemek bedelinin nakit olarak verilmesi suretiyle sağlanan menfaatler de istisna kapsamına alınmıştır. Bu istisnadan yararlanılabilmesi için;

- İşverenler tarafından işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi,
- Günlük yemek bedelinin 110 Türk Lirasını aşmaması,
- Fiilen çalışılan günlere ilişkin olması gerekmektedir.

Engellilik İndirimi Artırıldı

Engelli çalışanların elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesi sırasında uygulanan engellilik indirimi tutarları 2023 yılında uygulanmak üzere, birinci derece engelliler için 4.400 TL, ikinci derece engelliler için 2.600 TL, üçüncü derece engelliler için 1.100 TL olarak tespit edilmiştir.

Çevre Temizlik Vergisi 2022 yılında Yeniden Değerleme Oranında Arttı

Esnaf ve sanatkârların 2023 yılında ödeyecekleri Çevre Temizlik Vergisi tutarlarında da yeniden değerlendirme oranında artış yapıldı.

İşyerleri için 2023 yılında uygulanacak çevre temizlik vergisi tutarlarını gösteren tablo aşağıdadır.

2023 Yılında Büyükşehir Belediyeleri Dışındaki Belediyelerde Uygulanacak

Olan ÇTV Tarifesi (TL)

Bina Grupları	1.Derece	2.Derece	3.Derece	4.Derece	5.Derece
1.Grup	13000	10900	8400	7500	6000
2.Grup	8400	6000	5000	4200	3700
3.Grup	6000	4200	3700	2600	2100
4.Grup	2600	2100	1500	1300	1090
5.Grup	1500	1300	900	890	750
6.Grup	890	750	460	420	320
7.Grup	320	260	170	150	110

2023Yılında Büyükşehir Belediyelerinde Uygulanacak Olan ÇTV Tarifesi (TL)

Çevre temizlik vergisi büyükşehir belediyelerinde yüzde 25 artırımlı olarak uygulanıyor. Bu nedenle her yıl iki farklı tarife yayımlanıyor. Bu tarifelerde yer alan bina gruplarını belirlemeye Bakanlar Kurulu, bina derecelerini belirlemeye ise Belediye Meclisleri yetkili.

Konutlara ait çevre temizlik vergisi ise su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle 2023 yılında metreküp başına büyükşehir belediyelerinde 1,50 TL, diğer belediyelerde 1,10 TL olarak uygulanacak.

Konutlara ait çevre temizlik vergisi ile yukarıda 1. tarifede yer alan tutarlar, kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5.000'den az olan belediyelerde yüzde 50 indirimli olarak uygulanıyor.

1.Grup	16250	13625	10500	9375	7500
2.Grup	10500	7500	6250	5250	4625
3.Grup	7500	5250	4625	3250	2625
4.Grup	3250	2625	1875	1662	1362
5.Grup	1875	1625	1125	1112	937
6.Grup	1112	937	575	525	400
8.Grup	400	325	212	187	137

Motorlu Taşıtlar Vergisi Yüzde 61,5 Oranında Arttı

2023 yılında ödenecek motorlu taşıtlar vergisi yüzde 61,5 oranında artırılmıştır. İlk taksiti Ocak ayının sonuna kadar ödenmesi gereken motorlu taşıtlar vergisinin 2023 yılı tarifesi aşağıdadır.

31 Aralık 2017 tarihinden önce (bu tarih dahil) satın alınan otomobil ve arazi taşıtları ile motosiklet, minibüs, panelvan, otobüs, kamyon ve kamyonetlerin 2023 yılı motorlu taşıtlar vergisi tarifesi aşağıdaki gibidir.

3.501 -5.000 kg'a kadar	6.917	5.757	2.273
5.001 - 10.000 kg'a kadar	7.679	6.521	3.057
10.001 -20.000 kg 'a kadar	9.229	7.679	4.604
20.001 kg ve yukarısı	11.544	9.229	5.363

Hatırlanacağı üzere, 16 ve 17 koltuğu olan minibüsler, otobüs tarifesi üzerinden MTV ödemekteydi. MTV Kanununda yapılan değişiklikle, 16 ve 17 koltuğu olan minibüslerin tanımı değiştirildi. Dolayısıyla söz konusu araçlar, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren minibüs tarifesine göre vergilendirilmektedir.

1 Ocak 2018 Tarihinden Sonra Alınan Otomobil ve Arazi Taşıtlarının 2023 Yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Tarifesi

Motor Silindir Hacmi (cm3)	Taşıt Değeri (TL)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
		1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16+ Yaş
1.300 cm3 ve aşağısı	114.000'i aşmayanlar	2.120	1.479	826	623	219
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	2.330	1.626 9	907	687	242
	199.700'ü aşanlar	2.545	1.773	993	750	261
1.301-1.600 cm3	114.000'i aşmayanlar	3.693	2.769	1.606	1.135	436
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	4.064	3.047	1.768	1.245	476
	199.700'ü aşanlar	4.434	3.323	1.925	1.359	520
1.601-1.800 cm3	285.800'ü aşmayanlar	7.178	5.613	3.299	2.013	780
	285.800'ü aşanlar	7.834	6.120	3.604	2.199	851
1801-2.000 cm3	285.800'ü aşmayanlar	11.309	8.709	5.119	3.047	1.198
	285.800'ü aşanlar	12.340	9.505	5.584	3.323	1.308

2001-2.500 cm3	356.900'ü aşmayanlar	16.967	12.317	7.695	4.596	1.818
	356.900'ü aşanlar	18.511	13.436	8.393	5.016	1.983
2.501-3.000 cm3	714.300'ü aşmayanlar	23.656	20.583	12.857	6.915	2.535
	714.300'ü aşanlar	25.810	22.451	14.027	7.545	2.766
3001-3500 cm3	714.300'ü aşmayanlar	39.309	32.421	19.528	9.748	3.570
	714.300'ü aşanlar	36.030	35.365	21.303	10.631	3.900
3501-4000 cm3	1.143.400'ü aşmayanlar	56.650	48.919	28.808	12.857	5.119
	1.143.400'ü aşanlar	61.806	53.364	31.432	14.027	5.584
4.001 cm3 ve yukarısı	1.357.700'ü aşmayanlar	92.725	69.530	41.179	18.507	7.178
	1.357.700'ü aşanlar	101.152	75.853	44.924	20.189	7.834

Maktu Damga Vergisi Tutarları Yeniden Değerleme Oranında Arttı

Buna göre, 2023 yılında verilecek beyannamelerden yıllık gelir vergisi beyannameleri için 294,90 TL, kurumlar vergisi beyannameleri için 393,90 TL, katma değer vergisi ve muhtasar beyanname ile diğer vergi beyannameleri için 194,60 TL, belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler ile sosyal güvenlik kurumlarına verilen sigorta prim bildirgeleri için de 144,40 TL damga vergisi ödenmesi gerekmektedir.

1. Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, 9 Kasım 2022 tarihinden 30 Haziran 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) çalışanlara mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere toplam aylık 1.000 Türk Lirasını aşmayan ödemeler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu istisnadan yararlanılabilmesi için ödemelerin;

- 9 Kasım 2022 tarihi ile 30 Haziran 2023 tarihleri arasında yapılması,
- Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılması,
- Aylık 1.000 Türk lirasını aşmaması,
- Mevcut ücretlerine ilave olarak yapılması gerekmektedir.

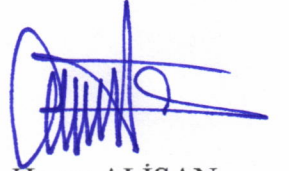
Mevcut ücrette bir artış olmaksızın bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Aynı şekilde, mesai, prim ve sosyal yardım gibi ödemelerin bir kısmının elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri karşılığı olarak gösterilerek bu istisnadan yararlanılması mümkün değildir. Ancak, elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere öteden beri ücrete ilave olarak bir ödeme yapılmış ve bu ödemenin de ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması halinde, bu ödemelerin 1.000 Türk lirasını aşmamak kaydıyla gelir vergisinden istisna edilmesi mümkündür.

Çalışanların, elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine ilişkin işverenlere fatura veya herhangi bir belge vermesine gerek bulunmamaktadır.

Bu kapsamda yapılan ödemelerin ücret bordrosunda gösterilmesi zorunludur. Ancak, ödemelerin 1.000 Türk lirasına kadar kısmı gelir vergisi matrahına dahil edilmeyecektir. Bununla beraber, söz konusu ödemeler damga vergisine tabi olacaktır.

Bilgilerinizi ve odanıza bağlı olan üyelerinize duyurulması hususunda gereğini bilgilerinize rica ederiz.

M.Cengiz ALKIN
Genel Sekreter

Hasan ALIŞAN
Başkan